

KEZDŐ LÉPÉSEK A TUDOMÁNYOS KARRIER FELÉ – INTERJÚ DR. HABIL. HANÁK ZSUZSANNÁVAL

Szerző:

Mező Ferenc (Ph.D.)
Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Szerző e-mail címe:
ferenc.mezo1@gmail.com

Lektorok:

Szebeni Rita (Ph.D.)
Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

Bárdos Ilona Kinga (Ph.D.)
Eszterházy Károly Katolikus Egyetem

és további két anonim lektor...

Absztrakt

Ebben az interjúban Dr. habil. Hanák Zsuzsanna mutatja be az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem (EKKE) Pedagógiai Karának „Kezdő lépések a tudományos karrier felé” című projektjét. A projekt a magyar Nemzeti Tehetség Program és a Kulturális és Innovációs Minisztérium támogatásával valósul meg (pályázati azonosító: NTP-STEM-23-0004).

Kulcsszavak: STEM, talent

Diszciplínák: pszichológia, pedagógia

Abstract

'INITIAL STEPS TOWARDS AN ACADEMIC CAREER' TALENT DEVELOPMENT PROGRAM – AN INTERVIEW WITH ZSUZSANNA HANÁK (Ph.D., Habil.)

In this interview, Zsuzsanna Hanák (Dr., Habil) introduces the project entitled 'Initial steps towards an academic career' of the Eszterházy Károly Catholic University (EKKE) Faculty of Pedagogy. This project is supported by the Hungarian National Talent Programme (Nemzeti Tehetség Program) and the Ministry of Culture and Innovation (application ID: NTP-STEM-23-0004).

Keywords: STEM, talent

Disciplines: psychology, pedagogy

Mező Ferenc (2023): Kezdő lépések a tudományos karrier felé – interjú dr. Habil. Hanák Zsuzsannával. <i>OxIPO – interdiszciplináris tudományos folyóirat</i> , 2023/4. 91-94. DOI 10.35405/OXIPO.2023.4.91
--

Az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Pedagógiai Kara „Kezdő lépések a tudományos karrier felé” címmel nyert 20 millió forint értékű pályázati támogatást a Kulturális és Innovációs Minisztériumtól, illetve a Nemzeti Tehetség Programtól a 2023.09.01-2024.08.31. közötti időszakra. Pályázati azonosító: NTP-STEM-23-0004. Megvalósító:

Támogatók:

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

Nemzeti
Tehetség Program

A pályázati kiírás és a projekt lényege a STEM-tárgyak népszerűsítése a 7-12. évfolyamos tanulók körében. A science, technology, engineering and mathematics szavak kezdőbetűiből alkotott STEM mozaikszó a természettudományos, technológiai, mérnöki, matematikai tudományok-

ra és tantárgyakra vonatkozik, így e projektnek is e tárgyak iránti érdeklődésfelkeltés, pozitív attitűdformálás a célja.

Az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem (EKKE) Pedagógiai Kara (PK) által benyújtott pályázattal kapcsolatban Dr. habil. Hanák Zsuzsannát, az EKKE PK Pszichológiai Intézetének igazgatóját kérdeztük az alábbiakról.

– *Milyen szerepet játszik az EKKE Pedagógiai Kara, illetve a Pszichológiai Intézet a STEM tárgyakkal kapcsolatos pedagógus-képzésben?*

– Az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Pedagógiai Kara négy intézetből áll, ezek: Tanító- és Óvóképző-, Neveléstudományi, Gyógypedagógiai és Pszichológia Intézet. Ez utóbbi intézet szerepe jelen projekt szempontjából azért hangsúlyos, mert a pályázati kiírás megvalósításában a STEM tárgyak iránti attitűdformálás a cél, az attitűdformálás témája pedig elsődlegesen pszichológiai, s csak közvetve STEM tárgybeli kompetencia. Ettől függetlenül is lényeges, hogy noha közvetlenül nem a Pedagógiai Kar oktatói tanítják a STEM tárgyakat egyetemünk pedagógusjelöltjeinek, mégis: a Pedagógiai Kar hangsúlyos szerepet vállal a STEM tárgyakkal kapcsolatos pedagógusképzésben, hiszen az osztatlan tanárképzésben résztvevő hallgatók a pedagógiai pszichológiai tudásukat ezen a Karon alapozzák meg. Az EKKE STEM osztatlan tanárszakjai például: biológianár (egészségtan), fizikatanár, föld-

rajztanár, informatikatanár, kémia tanár, matematikatanár, természetismeret-környezettan tanár szakok. Jelen projekt kapcsán a Pedagógiai Kar, mint a pályázatot benyújtó Kar feladatai: a pályázat adminisztrációja és az alábbi projektek megvalósítása: roadshow, tehetség gondozó foglalkozássorozat és az ahhoz kapcsolódó pályaaorientációs tanácsadás, valamint pályaaorientációs show programjának tervezése, szervezése, megvalósításának koordinálása.

– *Tekintjük át az említett tevékenységeket! Miért fontos a STEM pályaaorientációs roadshow, miként kell elképzelni ezt?*

A roadshow-sorozat révén Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád vármegye hátrányos helyzetű településeinek 7-12. évfolyamos tanulókat nevelő tíz köznevelési intézményébe jutunk el. A roadshow egy-egy rendezvénye hat óra időtartamban kerül megrendezésre, ezalatt általában a STEM tárgyak, illetve az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem által nyújtott STEM képzések bemutatása, népszerűsítése történik meg játékos formában.

– *Nem túl korai 7-8. osztályos diákok esetében máris az egyetemi kurzusokra történő figyelemfelhívás?*

– Határozottan nem. A tudatos életpálya terevezés már felső tagozatos korban elkezdődhet. Abban az életkorban, amikor csak kevesen rendelkeznek még igazán konkrét továbbtanulási elképzeléssel. Ez

abból a szempontból is lényeges, hogy ha időben bemutatjuk azt, hogy milyen középiskolai és egyetemi lehetőségek és bekerülési követelmények vannak a STEM tárgyak világában megvalósuló képzésekre, akkor a STEM tárgyak iránt elkötelezett tanulóknak máris sokat segítettünk. A pályaválasztási döntésükben még hezitáló diákok számára pedig talán körvonalazódhat egy elképzelés azzal kapcsolatban, hogy a STEM képzések felé forduljanak. Természetesen az is előfordulhat, hogy valakit abban segít a roadshow, hogy belássa, hogy nem az ő képességeinek és/vagy érdeklődésének megfelelőek a STEM fókuszú képzések. A projekt szempontjából persze ez nem jó hír, de a diák szempontjából – és ne felejtsük el, hogy a diák érdeke a legfontosabb! –, szóval a diák szempontjából ez az esetleges pályaaorientációs bizonytalanságot eloszlató döntés is lényeges.

– *Tehetség gondozó foglalkozássorozat is része a projektnek. Kiknek, milyen céllal és tartalommal szolgál ez a projekt?*

– 7-12. évfolyamos tanulókat nevelő köznevelési intézményekben, helyben megvalósuló, minden intézményben ugyanazzal a tartalommal megvalósuló program három főbb tartalmi elemre épül. Az első a tanulók énképének, önismertének pszichológiai feltérképezése és fejlesztése (különös tekintettel a STEM tárgyak vonatkozásában). Ennek az a célja, hogy a tanuló énképbe épüljön be, hogy ő

a STEM tárgyak terén képes eredményeket elérni, ilyen irányba továbbtanulni. Egy másik eleme a tehetség gondozó programnak a STEM tárgyak tanulását hatékonyabbá tevő, produktív tanulási módszerek átadása, aminek célja a STEM tárgyak tanulásának segítése, közvetve a tanulási motiváció felkeltése, fenntartása. Végül a program harmadik eleme a STEM tárgyak tanulásán túlmutató, STEM kutatásra felkészítő kutatómódszertani fejlesztés, melynek célja a STEM kutatóvá nevelés megalapozása. A foglalkozássorozat várható eredményei között szerepel például, hogy a tanulók körében tapasztalható lesz a pozitív attitűd alakulása és saját élmények szerzése a természettudományi, matematikai, informatikai és mérnöktudományi tanulmányok, kutatások, terén, illetve a tanulók énképébe a STEM tárgyakban való tehetség élményének beépülése is várható.

– *Pályaorientációs tanácsadás is kíséрни fogja a foglalkozássorozatot. Miért van erre szükség?*

– Erre azért van szükség, mert a tanulók és szüleik olykor nem ismerik fel a tanulóban rejlő tehetségmegnyilvánulásokat, s azt, hogy a továbbtanulási döntések meghozatalánál a tanuló milyen erősségeire, gyengeségeire kellene figyelemmel lenniük. A tehetség tanácsadás során lehetőség nyílik a tanulók és szüleik számára a tanulók megismerésén alapuló adatok alapján egyénre szabott javaslatokat tenni – nem

mindenáron, de amikor az indokolt – akár az EKKE STEM szakjai irányába vezető tanulmányok folytatására, továbbtanulási döntések meghozatalára. A tehetség tanácsadás során a tehetségazonosításra és -fejlesztésre és a tanulmányokkal kapcsolatos kérdéseken túl nevelési, életvezetési, és tehetségmenedzsment jellegű témákat is alkalma nyílik megvitatni a tanulóknak és szüleiknek a tehetség tanácsadókkal.

– *Végül: mit takar a STEM pályaorientációs showra vonatkozó tevékenység?*

– A 7-12. évfolyamos fiatalok pályaválasztási döntésében szerepet játszik az érdeklődésük is. Az EKKE-STEM pályaorientációs show múzeumi környezetben (az EKKE csillagászati Tornyában található kiállításon), múzeum- és élménypedagógiai eszközökkel tarkított STEM demonstrációk, kísérletek, előadások formájában alkalmasak lehetnek a STEM téma iránti érdeklődés felkeltésében, fenntartásában, megerősítésében. A látogatók STEM tárgyak terén sikeres női szerepmodelleket (oktatókat, előadókat) is láthatnak, ami jelentős és kedvező mértékben alakíthat a STEM tárgyakkal kapcsolatos nemi sztereotípiáikon – akár hölgyekről, akár urakról van szó.

– *Köszönöm az interjút! Sok sikert kívánok a projekt megvalósításához!*